

حضرت علی (ع): عسل شمای هردودی است.

چگونه وارد حرمت زینب داری شویم؟

محسن بلوکی - زهرا بلوکی

سرشناسه	: بلوکی، محسن، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: چگونه وارد حرفه زنبورداری شویم؟/ محسن بلوکی، زهرا بلوکی.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ص. : مصور ۱۰۵
شابک	: 978-600-7744-69-7
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: زنبورداری
موضوع	: Bee culture
موضوع	: زنبورداری -- ایران
موضوع	: Bee culture -- Iran
موضوع	: زنبورداری -- ابزار و وسایل
موضوع	: Bee culture -- Equipment and supplies
شناسه افه	: بلوکی، زهرا، ۱۳۷۹ -
رده بندی کنگر	: ۸۵۳/ب۸۵۳۳ SF
رده بندی دیویی	: ۶۳۸/۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۰۳۰۷

انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی

نام کتاب:	چگونه وارد حرفه زنبورداری شویم؟
تالیف:	محسن بلوکی، زهرا بلوکی
ناشر:	انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی
سال و نوبت چاپ:	نسخه اول، ۱۳۹۷
شابک:	۶۹-۷-۷۷۴۴-۶۰۰-۹۷۸
قیمت:	۱۵۰۰۰ ریال
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
روبروی دانشگاه تهران، بین خ ۱۲ فروردین و خ فجر رازی، پاساژ ظروفچی، طبقه سوم، واحد ۱۱	
تلفن: ۶۶۹۶۳۱۲۶ - تلفن همراه: ۰۹۱۲۷۳۷۰۶۳۱ - دورنگار: ۶۶۴۰۳۴۵۲	
www.eatk.ir email eatk_ir@yahoo.com	

حق چاپ برای انتشارات آموزش و ترویج کشاورزی محفوظ است.

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۱۱

فصل ۱: اطلاعات اولیه در مورد زنبورداری..... ۱۳

شاخه‌های مختلف حرفه زنبورداری:..... ۱۳

اولین مراحل وارد شدن در حرفه‌های زنبورداری:..... ۱۴

مراحل وارد شدن به شاخه‌ی پرورش زنبورسل و تولید عسل..... ۱۴

مهمترین و اصلی‌ترین مطالب جهت احداث هر زنبورستان..... ۱۵

مشخص کردن تعداد نگهداری و پرورش کلنی بعنوان یک شغل..... ۱۵

فصل ۲: مجموع اطلاعاتی که باید در اختیار داشته باشد جهت پرورش زنبور عسل و

تولید عسل..... ۱۷

وسایل و ابزارآلات عمومی مورد نیاز:..... ۱۷

۱- لباس کار..... ۱۸

۲- کلاه..... ۱۹

۳- اهرم..... ۲۰

۴- دودی..... ۲۱

۵- کندو..... ۲۲

۶- طبق..... ۲۳

۷- شربت خوری..... ۲۴

۸- شبکه مانع ملکه..... ۲۵

۹- تلق شفاف..... ۲۵

۱۰- تله گرده‌گیری..... ۲۵

۱۱- تله یا شبکه بره موم‌گیری..... ۲۶

- ۱۲- چادر مسافرتی ۲۷
- ۱۳- وسایل استراحت و غذا خوری ۲۸
- ۱۴- دستکش چرمی یا دست کش ساق دار ۲۹
- ۱۵- چکمه ساق بلند ۳۰
- ۱۶- اجاق گاز کوچک ۳۰
- ۱۷- آب پاش کوچک ۳۱
- ۱۸- کبریت ۳۱
- ۱۹- تینر روغنی ۳۲
- ۲۰- جعبه های ابزار وسایل نجاری ۳۲
- ۲۱- سو یا تیغ موکت بری ۳۳
- ۲۲- سرنگ ۳۳
- ۲۳- ظروف سس زری ۳۴
- ۲۴- پنبه ۳۵
- ۲۵- دستگاه بخار سرد الک ..... درصد ۳۵
- ۲۶- سلول خورشیدی جی روایی ۳۶
- ۲۷- چراغ قوه ۳۷
- ۲۸- ریسمان ۳۷
- ۲۹- طناب نایلونی ۳۸
- ۳۰- جعبه کمک های اولیه ۳۸
- ۳۱- چسب چوب و خاک اره ۳۹
- ۳۲- کپسول آتش نشانی ۳۹
- ۳۳- دفتر گزارش ۴۰
- ۳۴- شناسنامه جهت هر کلنی ۴۰
- وسایل مورد نیاز برای ضد عفونی کردن ابزارآلات ۴۱
- ۱- شعله افکن کوچک ۴۱
- ۲- شیلنگ گاز مرغوب ۴۲
- ۳- کپسول گاز ۴۲
- ۴- بست گاز ۴۳
- ۵- فرچه ی سیمی ۴۳
- ۶- کاردک ۵ سانتیمتری ۴۴
- وسایل مورد نیاز برای ضد عفونی البسه و ۴۴
- ۱- مایع ظرفشویی: یک بطری ۴۴
- ۲- پودر رختشویی: یک عدد ۴۴
- ۳- دبه ی آب بیست لیتری: ۵ عدد ۴۴

۴۴	۴- تثت پلاستیکی یا استانبولی بنایی: یک عدد
۴۵	وسایل مورد نیاز جهت غسل گیری
۴۵	۱- دستگاه استراکتور
۴۵	۲- خرک پولک برداری
۴۶	۳- چنگال پولک برداری یا کارد برقی پولک تراشی
۴۷	۴- صافی غسل
۴۸	۵- دبه
۴۸	۶- جعبه جهت حمل و نقل شانه‌های غسل برداشتی
۴۹	۷- فرچه یا برس نرم
۴۹	وسایل مورد نیاز جهت تصفیه موم
۴۹	۱- دیگ
۵۰	۲- سطل روغی
۵۰	۳- الک یا غربال
۵۱	۴- تثت روحی یا استنباتی
۵۱	۵- اجاق گاز بزرگ
۵۲	۶- ملاقه بزرگ
۵۲	۷- کارک ۵ سانتیمتری
۵۳	۸- دستگاه پوکا پرس
۵۳	وسایل مورد نیاز جهت شربت دهی
۵۴	۱- سطل مدرج پلاستیکی
۵۴	۲- ملاقه
۵۴	۳- آب پاش پلاستیکی
۵۵	۴- دبه یا بشکه
۵۵	۵- ترازو یا قبان
۵۶	وسایل مورد نیاز برای موم دوزی
۵۶	۱- موم ریز
۵۶	۲- موم دوز معمولی یا برقی
۵۷	۳- تخته موم دوز
۵۷	۴- پارچه
۵۸	۵- موم آج شده یا برگه موم
۵۹	۶- سیم گالوانیزه
۶۰	مواد مصرفی مورد نیاز
۶۰	۱- شکر
۶۰	الف) موقع بچه گیری

- ۶۲..... (ب) موقع کاهش ورود شهد و گرده به داخل کندو
- ۶۳..... (ج) اواخر شهریور و مهر ماه
- ۶۵..... (د) رعایت قانون ۴۰ روزگی
- ۶۹..... ۲- مکمل غذایی گرده گل
- ۷۱..... ۳- آب تصفیه شده (شرب)
- ۷۱..... ۴- انواع و مقدار داروهای مورد نیاز
- ۷۲..... (الف) بیماری کنه واروا
- ۷۴..... تست میزان شدت آلودگی به کنه واروا
- ۷۵..... -الائم بیماری کنه واروا
- ۷۶..... انواع داروهای مبارزه با کنه واروا
- ۷۶..... (الف) اسید اتریک ۳ تا ۳/۲ درصد یا جوهر مورچه
- ۷۷..... ب اسید اتریک ۳ تا ۳/۲ درصد
- ۸۴..... (ب) بیماری نوزما سرانه یا نوزما
- ۸۴..... علائم بیماری نوزما سرانه
- ۸۵..... عامل شناسی در بیماری نوزما سرانه
- ۸۶..... داروی مبارزه با نوزما سرانه
- ۸۶..... مقدار مصرف سرکه سیب
- ۸۶..... نحوه مصرف سرکه سیب برای بیماری نوزما سرانه
- ۸۷..... (ج) بیماری نوزما آپیس
- ۸۷..... علائم بیماری نوزما آپیس
- ۸۸..... داروی مبارزه با نوزما آپیس
- ۸۹..... (د) بیماری لوک اروپائی و آمریکایی
- ۹۰..... داروی مبارزه با لوک اروپایی و آمریکایی
- ۹۱..... مقدار مصرف اکسی تتراسیکلین
- ۹۱..... نحوه مصرف اکسی تتراسیکلین برای بیماری لوک
- ۹۳..... (ح) تامین مولتی ویتامین مورد نیاز کلنی ها
- ۹۴..... ۵- رنگ آمیزی کندوها و طبق ها
- ۹۴..... (الف) انتخاب جنس رنگ
- ۹۵..... (ب) عایق سفید
- ۹۷..... ۶- گاز مورد نیاز جهت ضد عفونی کردن کندوها و طبق ها
- ۹۸..... ۷- گلاب مورد نیاز جهت ادغام و هم بو نمودن زنبورها
- ۹۸..... ۸- تعداد کلنی مورد نیاز جهت تشکیل زنبورستان
- ۱۰۰..... ۹- ظروف مورد نیاز جهت بسته بندی عسل
- ۱۰۱..... ۱۰- ظروف مورد نیاز جهت بسته بندی گرده گل

۱۲- ظروف مورد نیاز جهت بسته بندی بره موم ۱۰۲

فصل ۳: جمع بندی اطلاعات و محاسبات مالی مربوطه ۱۰۳

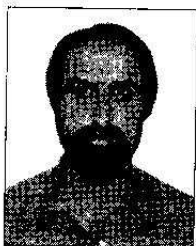
- ۱- مشخصات متقاضی ۱۰۳
- ۲- اشخاص حقوقی و سوابق کاری ۱۰۴
- ۳- خلاصه ای از روند کارهایی که در طرح انجام می گیرد ۱۰۵
- ۴- نوع فروش، اهمیت محصولات و هزینه سرمایه ای ۱۰۷
- ۵- مشخص نمودن تاسیسات مورد نیاز و هزینه های آن ۱۰۹
- ۶- ساختمانهای مورد نیاز و برآورد هزینه ی آنها ۱۱۰
- ۷- مشخص نمودن ابزارآلات و دستگاههای مورد نیاز ۱۱۰
- ۸- مشخص نمودن ابزار و وسایل آزمایشگاهی ۱۱۴
- ۹- مشخص نمودن اثاثیه اداری ۱۱۴
- ۱۰- مشخص نمودن یک دستگاه خودرو ۱۱۴
- ۱۱- برآورد هزینه های بل از بهره برداری ۱۱۴
- ۱۲- محاسبه سرمایه در گردش ۱۱۵
- ۱۳- خلاصه هزینه های سرمایه گذاری ۱۱۶
- ۱۴- محاسبه هزینه های مواد اولیه ۱۱۷
- ۱۵- محاسبه حقوق و دست مزد پرسنل ۱۱۸
- ۱۶- محاسبه هزینه های آب، برق و سوخت ۱۱۹
- ۱۷- محاسبه هزینه های تعمیر و نگهداری ۱۱۹
- ۱۸- محاسبه هزینه های استهلاک ۱۲۰
- ۱۹- محاسبه هزینه های تولید سالانه ۱۲۱
- ۲۰- محاسبه قیمت تمام شده ی محصولات ۱۲۲
- ۲۱- محاسبه قیمت فروش محصولات ۱۲۳
- ۲۲- محاسبه هزینه های ثابت و متغیر ۱۲۵
- ۲۳- محاسبه فروش کل محصولات ۱۲۵
- ۲۴- محاسبه نقطه سر به سر ۱۲۶
- ۲۵- محاسبه سود خالص ۱۲۷
- ۲۶- محاسبه ارزش افزوده خالص و ناخالص ۱۲۸
- ۲۷- محاسبه سرانه، سرمایه ثابت و سرمایه گذاری کل ۱۲۹
- ۲۸- محاسبه نرخ بازدهی سرمایه گذاری ۱۲۹
- ۲۹- محاسبه دوره برگشت سرمایه ۱۳۰
- ۳۰- زمان بندی اجرای طرح ۱۳۰
- ۳۱- مزیت طرح از نظر متقاضی ۱۳۱

فصل ۴: خلاصه مالی و امکان سنجی احداث یک زنبورستان با توان بدنی و مالی شما

۱۳۳	خلاصه مالی طرح پرورش زنبور عسل.....
۱۳۳	۱- میزان سرمایه گذاری طرح.....
۱۳۳	۲- زمین و ساختمان ها.....
۱۳۴	۳- شاخصهای عملیاتی.....
۱۳۴	۴- تعداد کارکنان.....
۱۳۴	۵- هزینه های تولید.....
۱۳۵	۶- سوخت مصرفی سالیانه.....
۱۳۵	۷- شاخص های اقتصادی.....
۱۳۶	تقدیر و تبریک.....

پیشگفتار

با سلام و درود به محضر ربانی منجی عالم بشریت حضرت مهدی (عج) و جد بزرگوار ایشان آخرین رسول وحی حضرت ختمی مرتبه ابوالقاسم محمد (ص) و مولای متقیان حضرت امیرالمومنین علی (ع) و فرزندان پاک و بلند مرتبه‌اش و بسوی هر دو عالم امامیه حضرت فاطمه زهراء (س).

کتاب فوق بنا به نوع بر خور با حرفه زنبورداری از جانب افراد مختلف جامعه

که بدون اطلاع از این شغل وارد این صنعت شده یا می‌خواهند بشوند تهیه گردیده، تا این بزرگواران با دید وسیعتری از حرفه زنبورداری بتوانند شغل زنبورداری را برای خود انتخاب نمایند، متأسفانه اکثر افرادی که قصد دارند شغل و تولیدی را آغاز نمایند، بدون مطالعه جامع و درست، اقدام به ورود در آن شغل نموده و اکثراً نیز متأسفانه شکست خورده و چار خسارت مالی فراوانی شده و بخشی از ساعات عمر با ارزش خود را از دست می‌دهند، لذا ما برآن شدیم در این کتاب افراد علاقه مند به حرفه زنبورداری را با این مهم آشنا نموده و همچنین زنبورداران محترم را به بازنگری در روند مدیریت کنونی که دارند و کمترین بهره برداری از زنبورداری خود می‌برد را راغب نموده تا آنها نیز دیگر از طبقه محروم و کم در آمد جامعه نباشند، اگر زنبورداران ما که حدود ۲۰۰ هزار نفر می‌باشند به صورت علمی و درست در مدیریت زنبورستان خود عمل می‌کردند، ما اکنون که سال ۱۳۹۶ است بیش از ۵۰ میلیون کلنی باید داشته باشیم، نه حدود ۶ میلیون کلنی، لذا تمامی زنبورداران محترم به مطالعه این کتاب و انجام روش‌های گفته شده دعوت نموده، و از همه شما خوانندگان محترم تقاضای دعای خیر برای همه خدمت گذاران عالم را می‌نمایم. در اینجا از همه گرامیانی که، در این کتاب نسی‌هایی مشاهده می‌کنند تقاضای عاجل دارم، آن را به بنده حقیر گوش زد کرده و اگر اطلاعات جدید و کاملتری دارند آنها را در اختیار گذاشته تا بتوانیم در چاپ‌های بعدی آن را تقدیم همه خوانندگان عزیز کنیم. ما اعتقاد داریم که زکات علم یاد دادن آن به دیگران است و شکر سلامتی یمان نیز راهنمایی و درخواست سلامت برای دیگران است.

محسن بلوکی

عضو انجمن مخترعین و نخبگان و کارآفرینان استان قزوین

زمستان سال ۱۳۹۶

تلفن همراه ۰۹۱۲۴۸۱۶۴۵۶ - ۰۹۱۰۷۵۰۷۶۷۷ ایمیل: mohsenboloki۱۲۳@gmail.com